

Floppy Kid Syndroom

Ineens lijken ze dronken

Björn Bulcke, erkend geitendierenarts bij DAP Lintjeshof

Ooit lammeren gezien die van een gezond, wierig lam, ineens veranderen in een zwalkend, slap dier? En als je ze dan optilt, hoor je een klotsend geluid? Dat lam zou wel eens het Floppy Kid Syndroom kunnen hebben. De exacte oorzaak is niet bekend, maar er wordt gedacht aan het drinken van te veel melk.

Op een middag werd ik telefonisch gecontacteerd door een zeer toegewijde geitenhoudster. Ze had een lam van een drietal weken oud dat deze ochtend nog springlevend door het hok rende en nu met moeite nog op zijn eigen

benen kon staan. Dit ziektebeeld herkende ze eigenlijk niet vanuit vorige aflammerperiodes en dus vroeg ze me welke behandeling nog zinvol was. Toen ging bij mij een belletje rinkelen afgaand op deze plotse ommekeer en dacht ik aan het Floppy Kid Syndroom.

Andere vakliteratuur of in het veld vaak gebruikte termen hiervoor zijn ook het Drunken Lamb Syndroom of Chevreau Mou. Dit syndroom wordt het vaakst gezien bij lammeren tussen de 7 en 28 dagen oud. De naam zegt het zelf eigenlijk al: een syn-

droom. Wat is de definitie dan precies van een syndroom? Dat is een ziektebeeld dat gepaard gaat met steeds dezelfde en samen voorkomende klinische symptomen.

Klotsende maag

De exacte oorzaak van Floppy Kid is nog steeds niet achterhaald, maar er wordt gedacht aan een overconsumptie van melk. Zo wordt op sectiebeeld soms een overmaat aan melkklonters in de lebmaag gezien. Bij levende lammeren zien we vaak ook een toename van de buikomvang en horen we bij auscultatie (luisteren met de stethoscoop) 'klotsgeluiden' in de buikholte. De grote hoeveelheid melk in het spijsverteringsstelsel van het lam veroorzaakt een bacteriële overgroei waardoor er meer lactaat of melkzuur wordt geproduceerd en mogelijk ook toxines. Dit alles leidt tot een metabole acidose (vergelijk het met een pensverzuring, maar dan in het bloed in plaats van de pens). Omdat Floppy Kid meer voorkomt naar het einde van het aflamseizoen toe, waarbij vaak de infectiedruk van kiemen is vergroot, denkt men dat ook een infectieuze oorzaak mogelijk nog een rol kan spelen. Maar dat blijft tot nog toe een hypothese.

Dronken lam

De symptomen gepaard gaand met het Floppy Kid Syndroom zijn een algemene ataxie of zwakheid zonder dat men oorspronkelijk tekenen ziet van uitdroging en/of diarree. De lammeren vertonen een evenwichtstoornis en het lijkt wel of ze dronken zijn (vandaar de Engelstalige benaming Drunken Lamb Syndroom): vaak zakken ze door de achterhand en/of voorhand. Hun zuigreflex vermindert zienderogen. Naarmate de tijd verstrijkt zal het lam koude oren krijgen en krijgt het ondertemperatuur doordat het niet meer drinkt. Er zijn echter ook andere ziektes die dezelfde klinische verschijnselen kunnen veroorzaken, zoals ernstige longontsteking, hersenvliesontsteking, acute clostridium-infectie of secundaire acidose als gevolg van neonatale diarree. Daarom wordt de ziekte ook weleens overgediagnosticeerd door mensen in de geitensector en zal het instellen van de behandeling vaak achteraf als diagnostische bevestiging dienen.

Snel handelen moet

De diagnose berust op het aantonen van de metabole acidose zonder uitdrogingsverschijnselen. Daartoe kan men bloed afnemen vanuit de halsader waarbij de bloed-pH (dit is de zuurtegraad) en het D-lactaat (fractie van het

Lammeren met Floppy Kid kunnen van springlevend ineens een heel zwakke indruk maken.

opgestapelde melkzuur in het bloed) gemeten wordt. De bloed-pH in onbehandelde lammeren zakt onder de 7.2 en er is een sterke toename van het melkzuurgehalte. In de praktijk zal echter vaak zonder bloedanalyse een behandeling worden ingesteld gezien een snelle behandeling het verschil kan maken tussen leven en dood. Zonder therapie kunnen de lammeren binnen 24 tot 36 uur sterven. Het belangrijkste hierbij is om de metabole verzuring te corrigeren. Daarom stelde ik voor om, gezien het lam nog beschikte over een zwakke zuigreflex, oraal twee- tot driemaal daags natriumbicarbonaat te geven alsook vele malen kleine hoeveelheden elektrolyten. Over dit laatste verschillen de meningen nog weleens, maar in het veld hebben we hier goede ervaringen mee. Het is wel belangrijk om te beklemtonen dat de lammeren niet meer dan één dag op elektrolyten mogen staan. Elektrolytenoplossingen beschikken vaak niet over dezelfde voedingswaarde als melk(poeder) waardoor lammeren meer dan één dag op elektrolyten kunnen verzwakken. Gezien de mogelijk bijkomende rol van infectie, kreeg het lam antibiotica toegediend in de spier. Indien de zuigreflex echter te zwak is om oraal natriumbicarbonaat en vocht toe te dienen, kan een intraveneus druppelinfuus

van 125 tot 200 ml 1,3% Natriumbicarbonaat over een tijdspanne van een tot drie uur zorgen voor een ommekeer waarna oraal kan worden gecorrigeerd met natriumbicarbonaat.

Goede zorgen

Preventie blijft moeilijk, doordat de exacte oorzaak nog niet vaststaat. Maar ik beklemtoon telkens de kalibratie van de drinkautomaat nog eens kritisch te bekijken alsook de voorgeschreven concentratie melkpoeder te handhaven. Controleer ook even de temperatuur van de verschaft melk. Hygiëne van de melkslangen alsook van de opfokruimte spreekt voor zich, net als de bezetting van de spenen. Een te weinig aantal spenen kan gulzige lammeren in de hand werken door competitie. 24 uur na het eerste telefoontje belde ik deze klant op en het lam was terug, volledig in topvorm, mede dankzij de goede moederzorgen van deze geitenhoudster voor haar lam(meren).✓